

บทความวิชาการ

การประเมินทักษะทางคลินิกแบบ OSCE สำหรับนักศึกษาพยาบาล The Objective Structured Clinical Examination (OSCE) to Evaluate Clinical Skills of Nursing Students

Received: Dec 18, 2018

Revised: Feb 25, 2019

Accepted: Mar 22, 2019

สำลี สาลีกุล วท.ม. (Sumlee Saleekul, MS.)¹กฤษฎณาพร ทิพย์กาญจนเรชา ปร.ด. (Kitsanaporn Tipkanjanaraykha, Ph.D.)²

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประเมินทักษะทางคลินิกแบบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) สำหรับนักศึกษาพยาบาล ในวิชาปฏิบัติการเวชบริบาลเบื้องต้น (Primary Medical Care Practicum) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ ได้เริ่มนำการประเมินทักษะทางคลินิกแบบ OSCE มาใช้ประเมินทักษะการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล หลังจากสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ ในปีการศึกษา 2558 โดยพิจารณาว่าทักษะที่มีความจำเป็นต้องนำมาประเมิน คือ การเย็บแผล ผลการสอบพบว่านักศึกษาจำนวน 212 คน สอบผ่านร้อยละ 69.34 สอบไม่ผ่านร้อยละ 30.66 นำผลการสอบพร้อมข้อเสนอแนะจากอาจารย์และนักศึกษามาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและมีการดำเนินการต่อเนื่อง สำหรับนักศึกษาพยาบาลรุ่นต่อมาในปีการศึกษา 2559 มีการสอบ OSCE 2 ทักษะ คือ การเย็บแผล และการตรวจหน้าท้อง ผลการสอบพบว่าทักษะการเย็บแผลจากนักศึกษา จำนวน 177 คน สอบผ่านร้อยละ 58.76 สอบไม่ผ่านร้อยละ 41.24 และทักษะการตรวจหน้าท้อง สอบผ่านร้อยละ 57.63 สอบไม่ผ่านร้อยละ 42.37

จากการถอดบทเรียนร่วมกัน สรุปว่าการประเมินทักษะทางคลินิก เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักศึกษาพยาบาล ผลการประเมินจากการสอบเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติต่อไป โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผู้สอนจะต้องมีการเตรียมความพร้อมที่ดี ทั้งเรื่องเนื้อหา สถานการณ์ สถานที่ อุปกรณ์การสอน และแบบประเมิน ซึ่งต้องสอดคล้องกัน การประเมินทักษะทางคลินิกด้วย OSCE ในวิชาปฏิบัติการเวชบริบาลเบื้องต้นส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลเกิดการพัฒนาทักษะการปฏิบัติการพยาบาลให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การประเมินทักษะทางคลินิกแบบ OSCE, นักศึกษาพยาบาล

^{1,2} พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ด้านการสอน) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ¹Email: sumlee.s@bcn.ac.th,

²Email: kitsanaporn.t@bcn.ac.th

Boromarajonani College of Nursing, Bangkok, Bangkok, Thailand

Abstract

The objective of this article was to exchange knowledge in assessing Objective Structured Clinical Examination (OSCE) to evaluate clinical skills of the 4th year nursing students in Primary Medical Care Practicum. The Boromarajonmani College of Nursing, Bangkok began to use OSCE to assess clinical skills of nursing students after the end of practical training in the academic year 2015. The skills that need to be evaluated was suture skill. The results of OSCE showed that among 212 students, 69.34% passed the exam and 30.66% failed the exam. The test results and suggestions from the nurse faculty and students was taken to improve the OSCE arrangement. In the academic year 2016, two skills for OSCE examinations, suture and abdominal examination, were arranged. The results revealed that the suture skills of 177 students, 58.76%, was passed and 41.24% was failed the examination. For the abdominal examination skills, 57.63% was passed and 42.37% was failed the examination.

The lessons learned from the OSCE arrangement can be concluded that the clinical skill evaluation in nursing students is essential for comprehensive evaluation. The results from the OSCE could be used as a guide to improve practical teaching and learning. Success factors contributed to good preparation of the nurse faculty in term of content, situations, locations, teaching materials, and assessment forms, which must be consistent. The OSCE arrangement in the Primary Medical Care Practicum contributed to better clinical skills in the nursing students.

Keywords: Objective Structured Clinical examinations, Nursing student

บทนำ

ตามที่พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ.2528 และพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2540 ในมาตรา 30 กำหนดให้ผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต้องสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่สภาการพยาบาลให้การรับรอง และสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนฯ ผ่านตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลกำหนด และคณะกรรมการอำนวยการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนฯ สภาการพยาบาลได้ดำเนินการจัดการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนฯ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิชาชีพฯ โดยจัดให้มีการสอบวัดความรู้ฯ ปีละ 3 ครั้ง วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้บริการด้านสุขภาพมั่นใจว่าจะได้รับบริการการพยาบาลและการผดุงครรภ์ที่มีคุณภาพ

และมีมาตรฐานวิชาชีพ¹

จากผลงานวิจัยของ Kunaviktikul, Klunklin, Chontawan และ Athaseri² เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ผลการศึกษาส่วนหนึ่งพบว่าข้อสอบและวิธีการสอบเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการสอบของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะว่าสภาการพยาบาลควรทบทวนวิธีการจัดการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนฯ โดยให้มีการจัดสอบความรู้รูปแบบอื่นนอกเหนือจากการใช้ข้อสอบปรนัยเพียงอย่างเดียว เนื่องจากในการประกอบวิชาชีพฯ จำเป็นต้องใช้ทั้งความรู้และทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลควบคู่กัน ต่อมาในปี 2556 สภาการพยาบาล³ จึงได้จัดโครงการจัดการสอบการประเมินทักษะการปฏิบัติการพยาบาลแบบ

OSCE ในการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ เพื่อใช้ในการประเมินทักษะการปฏิบัติการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาทางการพยาบาล ให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ และทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลในการให้การพยาบาลหรือการผดุงครรภ์กับผู้รับบริการทุกวัย ทั้งภาวะปกติและภาวะสุขภาพเบี่ยงเบน ซึ่งจะทำให้ผู้รับบริการทางการพยาบาลหรือการผดุงครรภ์ มีความมั่นใจในคุณภาพ และมาตรฐานวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการสอบการประเมินทักษะการปฏิบัติการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาทางการพยาบาลในการขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยมีเป้าหมายให้ผู้สำเร็จการศึกษาทางการพยาบาลทุกคนต้องได้รับการประเมินทักษะการปฏิบัติการพยาบาลแบบ OSCE ก่อนการสอบความรู้ เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร เป็น 1 ใน 6 สถาบันที่ได้รับเลือกให้เป็นสถาบันนำร่องในการจัดสอบการประเมินทักษะการปฏิบัติการพยาบาลแบบ OSCE ของสภาการพยาบาล จากการจัดทำโครงการดังกล่าวส่งผลให้สถาบันการศึกษาพยาบาลให้ความสนใจกับการประเมินทักษะทางคลินิกแบบ OSCE มากยิ่งขึ้น

การประเมินทักษะทางคลินิกแบบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE)

การประเมินทักษะทางคลินิกแบบ OSCE เป็นการประเมินทักษะการปฏิบัติการพยาบาล โดยประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมโดยตรง (Performance based evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินตามวัตถุประสงค์ที่เลือกเจาะจง สังเกตพฤติกรรมบางส่วนจากการปฏิบัติในเวลาที่การสังเกตจำกัด (Spot direct observation) ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า OSCE เป็นเครื่องมือประเมินหรือวิธีทดสอบที่อาศัยพฤติกรรมโดยตรง และเจาะจงคัดเลือกมาหลากหลายเพื่อให้ นักศึกษาปฏิบัติในช่วงเวลาที่จำกัด มีผลดีในการนำมาประเมินทักษะทางคลินิก (clinical skill) ทักษะด้านการสื่อสาร (communication skill) และทักษะด้านการปฏิบัติการ (operative skill) การสอบ OSCE เป็นการประเมินที่ครอบคลุมหลายด้าน และเป็นวิธีประเมินทักษะการปฏิบัติที่มีประโยชน์มาก³ OSCE เป็นการประเมินผลที่มีรูปแบบและหลักเกณฑ์ที่แน่นอน โดยใช้

วัตถุประสงค์เป็นโครงสร้างการสอบ เป็นวิธีการประเมินผลทักษะทางคลินิกที่มีมาตรฐานสามารถแยกระดับความรู้ของผู้เรียนรายบุคคลได้อย่างแท้จริง⁴ และเป็นวิธีการประเมินผลที่ครอบคลุมการวัดทุกระดับความรู้ ทั้งในด้านทักษะ เจตคติ⁵ และการตัดสินใจของผู้เรียนได้ OSCE สามารถใช้สอบสำหรับการเตรียมความพร้อมนักศึกษา ก่อนการฝึกภาคปฏิบัติในแหล่งฝึก⁶ และใช้ประเมินทักษะทางคลินิก หรือทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเมื่อสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ

การประเมินทักษะทางคลินิกด้วย OSCE วิชาปฏิบัติการเวชบริบาลเบื้องต้น (Primary Medical Care Practicum)

ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร เปิดสอนวิชาปฏิบัติการเวชบริบาลเบื้องต้น (Primary Medical Care Practicum) ในภาคการศึกษาที่ 2 สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถปฏิบัติการซักประวัติ การตรวจร่างกาย การวินิจฉัยโรคเบื้องต้น การคัดกรองและการส่งต่อผู้ป่วย เวชบริบาลเบื้องต้น การทำหัตถการ การช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน และการบันทึกข้อมูลของการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ภายใต้ขอบเขตของระเบียบกระทรวงสาธารณสุข หลักจริยธรรม สิทธิมนุษยชน และกฎหมายวิชาชีพได้ โดยได้เริ่มนำ การประเมินทักษะทางคลินิกแบบ OSCE มาใช้ประเมินทักษะการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล หลังจากสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ ในปีการศึกษา 2558 โดยพิจารณาว่าทักษะที่มีความจำเป็นต้องนำมาประเมินแบบ OSCE คือ การเย็บแผล ทั้งนี้ได้มีการเตรียมการเพื่อการประเมินตามหลักการของ OSCE ผลการสอบพบว่าในปีการศึกษา 2558 นักศึกษา จำนวน 212 คน สอบผ่าน ร้อยละ 69.34 สอบไม่ผ่าน ร้อยละ 30.66 และนำผลการสอบ พร้อมข้อเสนอแนะจากอาจารย์และนักศึกษามาเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และมีการดำเนินการต่อเนื่อง สำหรับนักศึกษาพยาบาลรุ่นต่อมา ในปีการศึกษา 2559 มีการสอบ OSCE 2 ทักษะ คือ การเย็บแผล และการตรวจหน้าท้อง ผลการสอบพบว่าทักษะการเย็บแผล จากนักศึกษา จำนวน 177 คน สอบผ่าน ร้อยละ 58.76 สอบไม่ผ่าน ร้อยละ 41.24 และทักษะการตรวจหน้าท้อง สอบผ่าน ร้อยละ 57.63 สอบไม่ผ่าน ร้อยละ 42.37 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการสอบทักษะทางคลินิกด้วย OSCE วิชาปฏิบัติการเวชบริบาลเบื้องต้น นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จำแนกตามทักษะการสอบในปีการศึกษา 2558 และ 2559

ทักษะ	ปีการศึกษา 2558					ปีการศึกษา 2559				
	จำนวน (คน)	ผ่าน (คน)	ร้อยละ	ไม่ผ่าน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ผ่าน (คน)	ร้อยละ	ไม่ผ่าน (คน)	ร้อยละ
การเย็บแผล	212	147	69.34	65	30.66	177	104	58.76	73	41.24
การตรวจหน้าท้อง						177	102	57.63	75	42.37

จากผลการสอบเมื่อได้มีการถอดบทเรียนร่วมกัน ทีมผู้สอนได้เรียนรู้ว่าการประเมินทักษะทางคลินิก เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้วยทักษะการเย็บแผล ที่นำมาใช้ในการประเมิน เป็นสมรรถนะที่ผ่านการพิจารณาแล้วว่ามี ความสำคัญที่นักศึกษาต้องได้รับการฝึกภาคปฏิบัติ และเมื่อเพิ่มทักษะการตรวจหน้าท้องในปีการศึกษาต่อมา ผลการประเมินพบว่ายังมีนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่ไม่ผ่านการประเมิน เป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติต่อไป เพื่อให้เกิดความประเมินผลที่หลากหลาย และสามารถประเมินผู้เรียนได้ครบอย่างครอบคลุมมากกว่า การทดสอบแบบปรนัย โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผู้สอนจะต้องมีการเตรียมความพร้อมที่ดี ทั้งเรื่องเนื้อหา สถานการณ์ สถานที่ อุปกรณ์การสอน และแบบประเมิน ซึ่งต้องสอดคล้องกัน ทั้งนี้จะมีการประเมินทักษะทางคลินิกด้วย OSCE ในวิชาปฏิบัติการเวชบริบาลเบื้องต้นในปีต่อมาจากจนถึงปัจจุบัน

สำหรับนักศึกษา ภายหลังจากการสอบในแต่ละปี ได้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ว่านักศึกษามีทักษะอยู่ในระดับใด รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของนักศึกษา สรุปผล 3 ประเด็น คือ **สิ่งที่ได้เรียนรู้** การนำไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะ ดังนี้ **สิ่งที่ได้เรียนรู้** ได้ทบทวนวิธีการเย็บแผล ที่ถูกต้อง ได้นำสิ่งที่เรียนและปฏิบัติมาใช้ในการสอบปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะมีประสบการณ์จริงมาแล้ว ได้เรียนรู้การวิเคราะห์สถานการณ์ ความรอบคอบในการอ่าน โจทย์ การปฏิบัติตามสิ่งที่กำหนด การมีสติ และเตรียมอุปกรณ์ ในการเย็บแผลจริง พร้อมทั้งได้เย็บแผลจริงกับหุ่นจำลอง ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี ได้ทดสอบความรู้ ความคล่องตัว และเทคนิค จากการที่ได้ฝึกปฏิบัติงานจริงมาแล้ว การสอบครั้งนี้เป็น

การทบทวนและเป็นการประเมินว่าเราสามารถเย็บแผลได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน เย็บสวยงามมากน้อยเพียงใด ได้ฝึกการปฏิบัติในสถานการณ์ที่จำลองขึ้นทำให้สามารถฝึกการตัดสินใจ หากได้มีการฝึกฝนจะทำให้มีความสามารถในการตัดสินใจ เมื่อเจอสถานการณ์จริงจะได้ตัดสินใจได้ เรียนรู้ในสิ่งที่ เป็นข้อผิดพลาดของตนเอง โดยข้อผิดพลาดที่ตนเองไม่รู้ตัวนั้น สามารถฟังได้จากอาจารย์ที่คุมสอบภายหลังการสอบเสร็จแล้ว สามารถนำไปพัฒนาตนเองได้ และการสอบทำให้ได้ฝึกทักษะในการตัดสินใจ และการฝึกทักษะการปฏิบัติเย็บแผล จากโจทย์สถานการณ์ ได้คิดวิเคราะห์สถานการณ์จากโจทย์ ในการเตรียมอุปกรณ์เพื่อนำมาทดสอบตามสถานการณ์ที่โจทย์ กำหนด และมีการจัดลำดับความสำคัญของการให้การพยาบาล ตามขั้นตอนที่ต้อง รวมถึงการจับอุปกรณ์อย่างถูกต้อง ซึ่งจากการปฏิบัติงานนักศึกษาอาจมีการประยุกต์ในขั้นตอน การปฏิบัติจากทฤษฎีที่เรียน การสอบปฏิบัติครั้งนี้ทำให้นักศึกษา ได้ทบทวนเนื้อหาอีกครั้ง และสามารถนำทักษะที่ได้ไปใช้ในการ ปฏิบัติงานต่อไปได้ รวมทั้งได้เรียนรู้ถึงความรู้สึกอีกแบบหนึ่ง ของการสอบซึ่งเป็นรูปแบบการสอบที่ต้องยอมรับว่าไม่คุ้นเคย เพราะการสอบ OSCE เป็นการสอบที่ทำให้รู้สึกกดดันและ ตื่นเต้นในตอนสอบซึ่งหากว่าเราควบคุมสติไม่ได้หรือมีความรู้ ทักษะที่ไม่แม่นยำพอจะทำให้เราไม่มั่นใจและทำออกมาได้ไม่ดีเท่า ที่ควร จากการได้สอบปฏิบัติได้เรียนรู้ว่า จากการออกฝึกการ ได้ลงมือปฏิบัติจริงเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะจะทำให้มีความชำนาญ ในการหยิบจับการใช้เครื่องมือมากขึ้น เมื่อมาได้สอบปฏิบัติ จะทำให้มีความคล่องแคล่วในการสอบ ลดการตื่นเต้นมากขึ้น จากการได้ไปฝึกปฏิบัติมาแล้วและจากการเรียนในภาคทฤษฎี การจัดทำให้มีการสอบ OSCE เป็นเหมือนการประเมินความรู้

และทักษะที่ผ่านมา ถือเป็นนการจัดการเรียนการสอนที่ตีความ
กับการเรียนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาล

สำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ นักศึกษาให้ข้อมูลว่า
การสอบ OSCE ครั้งนี้ จึงทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงวิธีการ
และกระบวนการต่างๆ ของการสอบ ซึ่งเป็นทักษะและ
ประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้กับการสอบครั้งต่อไป ทั้งนี้ยัง
สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการ
พยาบาลได้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริงใน
อนาคต และการสอบอื่นๆ ซึ่งต้องมีสติ สมาธิอยู่เสมอ รวมทั้ง
สามารถนำข้อผิดพลาดต่างๆที่เกิดขึ้นขณะสอบมาปรับปรุง
ตนเอง ให้สามารถทำหัตถการได้ถูกต้องตามทฤษฎี เกิดเป็น
ความมั่นใจในการปฏิบัติงานเมื่อจบเป็นพยาบาล จากการสอบ
ทำให้ทราบว่าตนเองมีข้อควรแก้ไขตรงจุดไหน และสามารถนำ
ไปปรับใช้ และทำให้มีความมั่นใจและอาจทำให้มีสติมากขึ้น
เมื่อเจอสถานการณ์จริง จะเป็นประโยชน์ในเชิงที่ให้นักศึกษา
ได้เตรียมตัวเตรียมทักษะในการที่จะจบออกไปเป็นพยาบาล
วิชาชีพในอนาคต

สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานการพยาบาลได้
กรณีมีผู้ป่วยมีการฉีกขาดของผิวหนังหรือชิ้นกล้ามเนื้อเพื่อเย็บ
ให้ผิวหนังชิดติดกันและป้องกันการเลือดออกจากแผล
ทำให้ผู้ป่วยมีความปลอดภัย ได้นำความรู้การเย็บแผลไปใช้จริง
กับผู้ป่วย การสอบที่มีสถานการณ์มาให้จะทำให้มีความเข้าใจ
มากยิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถปฏิบัติได้ เหมือนกับการได้ปฏิบัติ
กับผู้ป่วยจริง ทำให้เราสามารถเข้าใจในตัวผู้ป่วยและแก้ไข
ปัญหาในสถานการณ์นั้นๆ ได้ เพื่อที่นำไปใช้ในการทำงานใน
อนาคตได้อย่างถูกต้อง การสอบ OSCE เป็นการทดสอบที่ต้อง
ใช้ความรู้และทักษะควบคู่กันไป สามารถนำไปใช้ได้จริงใน
ตลอดชีวิตการทำงานพยาบาล สามารถนำเทคนิคต่างๆ ตลอด
จนข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องที่ได้เรียนรู้ไปพัฒนาปรับปรุง
ความสามารถและทักษะของเราให้ดียิ่งขึ้นเมื่อต้องทำงานจริงๆ
ในอนาคต ได้ฝึกปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการเลือกใช้วิธีการเย็บแผล
ที่ถูกต้องและสามารถให้คำแนะนำผู้ป่วยในการดูแลแผลได้ นำ
ไปใช้ในการพัฒนาทักษะตนเองในการปฏิบัติงานเมื่อต้องเป็น
พยาบาลวิชาชีพ สามารถนำความรู้ และทักษะการปฏิบัติงาน
และการสอบไปใช้ในการปฏิบัติงานกับสถานการณ์จริงในชีวิต
เพื่อเราจะได้นำไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามมาตรฐาน
วิชาชีพการพยาบาล

นอกจากนี้นักศึกษามีข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้
ควรมีการสอบ OSCE ในรายวิชานี้ต่อไปทุกปี และมีการ
Feedback ในส่วนของข้อผิดพลาด ทุกครั้งที่จบการเรียน
ภาคปฏิบัติ เนื่องจากสามารถนำข้อผิดพลาดไปปรับปรุงตนเอง
ได้จริง ควรมีสถานการณ์ที่หลากหลายมากกว่านี้ เช่น อาจเพิ่ม
การ CPR เข้าไปด้วย แล้วให้นักศึกษาจับฉลากว่าได้ปฏิบัติเรื่องใด
หรือ ผู้คุมสอบเป็นผู้กำหนด และหากมีการเพิ่มสถานการณ์
เข้าไปจริงอยากให้ออกให้ชัดเจนว่าเรื่องไหนบ้าง และการสอบ
มีหลายสถานการณ์ จะได้ฝึกทักษะหลายอย่าง เป็นการทดสอบ
ตนเองและสามารถเพิ่มความมั่นใจในการปฏิบัติงานได้ ควรมี
การสอบก่อนการฝึกปฏิบัติจริงกับผู้ป่วยเพื่อให้นักศึกษามี
ความมั่นใจ ลดความวิตกกังวล และปฏิบัติจริงกับผู้ป่วยได้อย่าง
ถูกต้องและลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดกับผู้ป่วยในการปฏิบัติจริง
และควรให้มีการทดสอบทักษะการปฏิบัติต่อไป เพื่อให้
นักศึกษาทุกคนได้มีการทบทวนความรู้และทักษะจากการฝึก
ปฏิบัติอีกครั้งเนื่องจากนักศึกษามีการออกฝึกในสถานที่ต่างกัน
อาจมีทักษะที่หลากหลายและแตกต่างกัน เพื่อให้นักศึกษา
แต่ละแห่งฝึกได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และ
สามารถปฏิบัติทักษะการเย็บแผลได้ถูกต้อง มีนักศึกษาบางคน
ให้ข้อเสนอแนะว่าการจัดสอบ OSCE แบบนี้ค่อนข้าง
เหมาะสม เพราะตรงกับสิ่งที่ได้จากการฝึกปฏิบัติงานมา
และไม่มากเกินไป ควรมีการจัดสอบ OSCE ต่อไปและมี
การสอบที่หลากหลายเรื่องมากขึ้น เช่น การวินิจฉัยโรคจาก
โจทย์สถานการณ์ต่างๆ โดยมีการตรวจร่างกายและเลือกวิธี
การให้การพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น เพื่อที่นักศึกษาจะได้
ประเมินตนเองได้ว่ามีความรู้และให้การพยาบาลได้ถูกต้องมาก
น้อยแค่ไหน หลังจากได้ไปฝึกปฏิบัติการเวชบริบาลเบื้องต้น
มาแล้ว จะได้นำข้อผิดพลาดที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น
ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

การสอบแบบ OSCE เป็นเครื่องมือประเมินหรือวิธี
ทดสอบที่อาศัยพฤติกรรมโดยตรงและเจาะจงคัดเลือกมาหลากหลาย
เพื่อให้นักศึกษาปฏิบัติในช่วงเวลาที่จำกัดมีผลดีในการ
นำมาประเมิน clinical skill communication skill และ
operative skill มีประโยชน์ในการช่วย ประเมินทักษะ
การปฏิบัติการพยาบาล ดังนั้นในการวัดประเมินผลนักศึกษา

พยาบาลในด้านของทักษะการสอบแบบ OSCE จึงเป็นการสอบที่สามารถสะท้อนทักษะของผู้เรียนได้ดี สามารถประเมินผู้เรียนได้ครบอย่างครอบคลุมทั้งด้านความรู้ และทักษะ ดังนั้นในการเรียนการสอนทางการพยาบาลควรนำการสอบแบบ OSCE มาใช้เพื่อประเมินนักศึกษาในรายวิชาทางการพยาบาล เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นของนักศึกษาเพื่อลดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานในอนาคต

สรุป

การประเมินทักษะทางคลินิกแบบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) เป็นวิธีการ

ประเมินผลที่สำคัญวิธีหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ควรนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความประเมินผลที่หลากหลาย และสามารถประเมินผู้เรียนได้ครบอย่างครอบคลุมมากกว่าการทดสอบแบบปรนัย โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผู้สอนจะต้องมีการเตรียมความพร้อมที่ดี ทั้งเรื่องเนื้อหา สถานการณ์ สถานที่ อุปกรณ์การสอน และแบบประเมิน ซึ่งต้องสอดคล้องกัน และผู้เรียนต้องเข้าใจวิธีการประเมินทักษะทางคลินิกแบบ OSCE ซึ่งต้องมีการเตรียมความรู้และเตรียมตัวมาเป็นอย่างดี สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่เรียนมาได้ จะช่วยให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาทักษะการปฏิบัติการพยาบาลให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

References

1. Thailand Nursing and Midwifery Council. Professional Nursing and Midwifery Act, (2nd) B.E.2528. Nonthaburi 1997.
2. Kunaviktikul W, Klunklin A, Chontawan R, Athaseri S. Factors related to the results of Nursing and Obstetric License Tests Thai Journal of Nursing Council 2012;27:11-28. (in Thai)
3. Thailand Nursing and Midwifery Council. Project for the examination of nursing practice skills assessment OSCE in the examination, registration and obtaining a professional license; 2013. (in Thai)
4. Faculty of Nursing College under the Praboromarajchanok Institute. (2559). Manual of Clinical Skills Assessment with OSCE of the Bachelor of Nursing Science Program in Nursing Schools under the Praboromarajchanok Institute. Nonthaburi: Yutharin Printing; 2016. (in Thai)
5. Chongloi N, Thomas P, Hansaram AM, Deepak KK. Attitudes of undergraduate nursing students toward Objective Structure Practical Examination: An Exploratory study International Journal of Nursing Sciences 2017;4:68-72.
6. Mitchell ML, Jeffrey CA, Henderson A, Glover P, Nulty DD, Kelly MA, et al. Using an Objective Structured Clinical Examination for Bachelor of Midwifery students' preparation for practice Woman and Birth 2014;27:108-13.
4. Gregory MR, Prouhet PM, Russel CL, Pfannenstiel BR. Quality of life for parents of children with congenital heart defect a systematic review. Journal of cardiovascular nursing 2018;33(4):363-71.
5. Srichantaranit A. Nurses' role in caring for young cyanotic congenital heart disease patients su18.